

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในปัจจุบัน มีการแข่งขันสูงมากส่งผลให้การดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนต้องเร่งรีบ โดยเฉพาะคนในสังคมเมืองอย่างกรุงเทพมหานครอันเนื่องมาจากการขยายตัวของเมือง อัตราการเติบโตของจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ปัจจัยดังกล่าวได้ส่งผลกระทบมาถึงสภาพการจราจรที่หนาแน่นติดขัดยิ่งขึ้น ขณะที่พัฒนาระบบขนส่งมวลชนสาธารณะยังไม่เพียงพอกับความต้องการประชาชนไม่สามารถกำหนดเวลาในการเดินทางได้ จำเป็นต้องหาทางเลือกใหม่ในการเดินทางที่สะดวกและประหยัดเวลามากที่สุด รถจักรยานยนต์รับจ้างจึงเป็นทางเลือกใหม่ให้คนกรุงเทพมหานครใช้เป็นบริการเสริมสำหรับการเดินทางจากการสำรวจประชาชนที่นิยมใช้บริการรถจักรยานยนต์รับจ้างในโครงการศึกษาการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานครของสำนักงานการจราจรและขนส่งกรุงเทพมหานคร (กรุงเทพมหานคร, 2547) พบว่าเหตุผลในการใช้บริการสูงสุดอันดับแรก ได้แก่ ความคล่องตัวสะดวกรวดเร็ว รองลงมาเป็นความจำเป็นในการเดินทางเข้าออกซอยหรือหมู่บ้านที่ต้องเข้าซอยลึก ๆ หรือในกรณีฉุกเฉินและรีบด่วน สำหรับปัญหาในการใช้บริการอันดับแรกได้แก่ ปัญหาการขับรวดหาวาดเสียวขาดความระมัดระวังการขับเร็วและมารยาทในการขับจี้รวมไปถึงการให้บริการที่ไม่สุภาพ และยังพบอีกว่าการให้บริการของรถจักรยานยนต์รับจ้างมีทั้งข้อดีและข้อเสียต่อผู้รับบริการ โดยข้อดีก็คือสามารถตอบสนองความต้องการเดินทางได้มากกว่าการเดินทางในรูปแบบอื่น ๆ และในแง่ของผู้ให้บริการก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการประกอบอาชีพสำหรับผู้ด้อยโอกาสแต่ข้อเสียก็คือผลกระทบต่อสังคมเช่น ปัญหาผู้มีอิทธิพลคุมวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง ปัญหาการทำผิดกฎจราจรที่นำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุและทำให้การจราจรติดขัดสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้ขับขีวดยานพาหนะประเภทอื่นและบางครั้งก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมแก่ผู้ให้บริการ

สอดคล้องกับการศึกษาของ กิริฎาภรณ์ สุนทร (2552, หน้า 30–32) พบว่ามีปัจจัยสำคัญที่ทำให้รถจักรยานยนต์รับจ้างขยายตัวอย่างรวดเร็ว จำนวน 3 ปัจจัย สรุปได้ ดังนี้